

Kommunale tiltaksstrategier for landbruket i Rakkestad 2013-2016

Saksnr. 12/3153

Journalnr. 15072/12

Arkiv V18

Dato: 29.10.2012

Vedtatt av teknikk- og miljøutvalget 13.11.2012

RAKKESTAD

mangfold og samhold

Innhold

1. Arbeidsgruppe, mandat	3
2. Landbruket i Rakkestad	3
2.1 Områdeplanlegging- hydrotekniske tiltak	3
3. De ulike miljøtilskuddene i landbruket	4
3.1 Regionalt miljøprogram (RMP)	4
3.2 Tilskudd som tildeles av kommunen	4
3.3 Grøftetilskudd	4
4. Nasjonale og regionale prioriteringer	5
4.1 Generelt	5
4.2 Tilskudd til "Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)"	5
4.3 Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)	5
5. Tilskuddsrammer og søknadsfrister. Utbetaling av tilskudd	6
6. Kommunens prioritering av SMIL-midlene	6
6.1 Drøfting	6
6.2 Naturmangfoldloven	7
6.3 Målsettinger	7
6.4 Prioriterte tiltak	7
1. Spesielle tiltak som bidrar til å bevare kulturlandskap	7
2. Spesielle tiltak i forbindelse med oppgradering av hydrotekniske anlegg	8
3. Spesielle tiltak som bidrar til å bevare og styrke biomangfoldet	8
4. Tiltak for å bevare kulturminner	8
5. Andre tiltak som reduserer tilførsel av jord og fosfor til vassdragene	8
6. Tiltak for å bevare verneverdige bygninger i kulturlandskapet	8
7. Åpning av lukkede bekker	8
8. Fangdammer	9
9. Landskapsplanting, klimaplanting og léplanting	9
6.5 Prioritering mellom samme type tiltak	9
7. Kommunens prioritering av skogbruksmidlene	9
7.1 Drøfting	9
7.2 Andre tiltak	10
7.3 Målsettinger	11
7.4 Prioriterte tiltak	11
8. Informasjon til gårdbrukerne	11
9. Litteratur	12

1. Arbeidsgruppe, mandat

Teknikk- og miljøutvalget vedtok i møte 24.04.2012 at strategiene for miljøtiltak i jordbruket og nærings- og miljøtiltak i skogbruket skal revideres. Utvalget vedtok også at det skulle nedsettes ei arbeidsgruppe. Arbeidsgruppa har bestått av:

- Arthur Knudsen, Rakkestad Bondelag
- Svein Iver Gjøby, Degernes Bondelag
- Ole Ludvig Gjøby, Smaalenene Skogeierlag
- Erling Dehnes, Degernes Skogeierlag
- Knut Østby, Skogbrukssjef - Rakkestad kommune
- Bård Kollerud, Fagansvarlig jordbruk - Rakkestad Kommune

Arbeidsgruppa utarbeidet følgende mandat for arbeidet:

Arbeidsgruppa skal revidere kommunens målsettinger og tiltaksstrategier når det gjelder:

- *spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL).*
- *nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK).*

På bakgrunn av målsettingene og tiltaksstrategiene skal arbeidsgruppa utarbeide forslag til retningslinjer for prioritering av søknader om tilskudd.

Arbeidsgruppa avgir innstilling til Teknikk- og miljøutvalget innen utgangen av 2012. Endelig vedtak fattes av Teknikk- og miljøutvalget.

2. Landbruket i Rakkestad

Rakkestad er en av landets største jordbrukskommuner med et dyrket areal på ca.110 000 daa. Landskapet i Rakkestad har i flere tusen år vært menneskepåvirket. Den sannsynligvis mest brå og omfattende endringen av landskapet i moderne tid skjedde i forbindelse med betydelige nydyrkings og bakkeplaneringsarbeider her i kommunen i perioden 1950 til 1990. Mange bekker og grøfter ble lagt i rør. Dette medførte at eiendommene fikk en arrondering og størrelse som var tilpasset moderne jordbruk. Denne endringen skjedde ut fra en ønsket målsetting fra norske myndigheter for å øke landets sjølforsyning av mat. Etter hvert som fokuset på miljø har økt, ser man at mange steder er behov for oppgradering når det gjelder tiltak som kan hindre erosjon.

2.1 Områdeplanlegging- hydrotekniske tiltak

Det har i perioden 2009 til 2012 blitt foretatt områdeplanlegging i Rakkestadelva hvor Forsøksringen SørØst har utført kartleggingen på oppdrag fra DERA-plan (samarbeidsprosjekt mellom Rakkestad og Degernes Bondelag). Dette har vært utført på enkeltbruk hvor Forsøksringen SørØst sammen med hver grunneier har befart eiendommens hydrotekniske anlegg med tanke på miljømessige utfordringer. Der hvor det har kommet frem at det er nødvendig å gjøre utbedringer har grunneier fått råd og veiledning i hvordan dette best kan løses. På bakgrunn av denne kartleggingen av har det blitt gjort en rekke gode tiltak med delvis bruk av SMIL-midler.

Bioforsk har på oppdrag fra Trøgstad, Eidsberg og Rakkestad kommune gjort tiltakskartlegging i landbrukets hydrotekniske systemer i deler av Eidsberg og Rakkestad i 2012. Prosjektet fortsetter i 2013. Det er kartlagt ca. 20.000 daa i Rakkestad hvor det er påvist 128 tiltakssteder med behov for oppgradering.

3. De ulike miljøtilskuddene i landbruket

Produksjonstilskuddet er den største og viktigste tilskuddsordningen i landbruket. For å få fullt produksjonstilskudd må en oppfylle visse miljøkrav, både i forhold til forurensning og kulturlandskap. Vi omtaler ikke produksjonstilskuddsordningen nærmere her.

Miljøtilskuddsordningene i landbruket er:

3.1 Regionalt miljøprogram (RMP)

Regionalt miljøprogram (RMP) ble innført i alle fylker fra 2005. I hvert fylke er det etablert tilskuddsordninger som er tilpasset miljøutfordringene som finnes i fylket. Ordningene gjelder for foretak som er berettiget til produksjonstilskudd. Det kan også gis tilskudd til organiserte beitelag. Tilskudd fordeles av fylkesmannen.

Det vises til utkast til regionalt miljøprogram for landbruket i Østfold 2009-2012. En revidering av denne vedtas høsten 2012 for perioden 2013-2016.

3.2 Tilskudd som tildeles av kommunen

Kommunen tildeler følgende tilskuddsmidler:

- Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL).
- Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK).

Det kan være vanskelig å holde oversikt over hva som ligger i RMP-ordningen og hva som ligger i SMIL-ordningen. Den viktigste prinsipielle forskjellen er at RMP i hovedsak gjelder drift- og skjøtselstiltak, mens SMIL i hovedsak gjelder investeringer i tiltak som går ut over den årlige drift. En annen forskjell er at også andre enn de som er berettiget til produksjonstilskudd kan søke om SMIL-midler.

3.3 Grøftetilskudd

Økt grøfting er et av flere nødvendige tiltak for å øke matproduksjonen i samsvar med landbruksmeldingen Meld. St.9 (2011-2012) «Velkommen til bords». God drenering bidrar også positivt til miljøet gjennom at det reduserer faren for erosjon og utvasking av næringsstoffer. Videre tyder forskning på at godt drenert jord slipper ut betydelig mindre lystgass enn vannmetta jord. I jordbruksavtalen for 2012/13 er det satt av 100 mill. kroner i tilskudd grøfting for hele landet. Midlene skal forvaltes gjennom SMIL-ordningen, men være øremerkede midler. Derfor tas de ikke med i de kommunale tiltaksstrategiene for Rakkestad 2013-2016.

4. Nasjonale og regionale prioriteringer

4.1 Generelt

Dette punktet beskriver hvilke nasjonale og regionale prioriteringer som skal legges til grunn ved prioritering av tilskudd til tiltak innenfor ordningene "Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)" og "Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)". Det er skrevet på bakgrunn av informasjon som er gitt fra Fylkesmannen i Østfold, i Regionalt miljøprogram 2009-2012 (RMP) og Notat – Forslag til endringer og videreføring av tilskuddsordninger i RMP 2013-2016.

De kommunale tiltaksstrategiene må sees i sammenheng med RMP. Der SMIL-midlene bidrar til investeringer kan RMP-midlene bidra til årlig drift.

Forskriftene regulerer hvilke maksimale tilskuddssatser som kan benyttes. Fylkesmannen oppfordrer kommunen til å utnytte dette spennet. Tiltak som har forankring i kommuneplanen bør prioriteres.

4.2 Tilskudd til "Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)"

SMIL-midlene er investeringsmidler. De kan likevel benyttes til vedlikehold der det ikke er RMP-midler til dette.

Det forventes at investeringene innen forhindring av forurensning vil øke fra år 2015 på grunn av EU's vanddirektiv.

Tilskudd til kulturlandskapstiltak skal bidra til at kulturhistoriske og estetiske verdier, biologisk mangfold og tilgjengelighet opprettholdes

Fylkesmannen vil prioritere kommuner som har laget helhetlige planer ved tildeling av midler. Rakkestad kommune har helhetlig plan mot forurensning i "Kommunedelplan vannmiljø 2007-2017". Kommunen har også foretatt kartlegging og registrering av viltområder, biomangfold og kulturlandskap.

4.3 Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)

Disse midlene er primært ment å stimulere til økt verdiskaping i skogbruket. Bruk av midlene til miljøtiltak må vurderes opp mot lokale utfordringer knyttet til å opprettholde nivået på de langsiktige investeringene i skogbruket. Ungskogpleie vil være det viktigste tiltaket for tilskudd.

Det er opp til kommunen å vurdere de nærings- og miljømessige utfordringene lokalt. Regionalt miljøprogram legger ikke føringer for kommunens bruk av tilskuddsmidlene på skogsektoren. Kommunen står fritt i sine prioriteringer innenfor formålsparagrafen i Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket. Det er viktig å benytte mulighetene som ligger i "Oppsøkende skogkulturprosjektet".

5. Tilskuddsrammer og søknadsfrister. Utbetaling av tilskudd

Tilskuddsprosenter er angitt under omtalen av hver enkelt tiltakstype. Det gis ikke tilskudd hvis godkjent kostnadsoverslag er mindre enn kr.10.000,-, unntatt for tiltak til kulturlandskap/biomangfold. Det settes ikke noen maksimumsgrense for tiltakets størrelse. Denne vurderingen gjøres i hvert enkelt tilfelle av landbruksforvaltningen.

Søknader om SMIL-midler behandles etter hvert som de kommer inn. Siste frist for søknad settes til 01.oktober. Søknadene behandles fortløpende. Kommunen kan ved behov søke Fylkesmannen om tilleggsmidler av en pott som omfordes hver høst.

Tilskudd tildeles ut fra godkjent kostnadsoverslag. Dersom revisorbekreftet regnskap viser at tiltaket har blitt billigere enn kostnadsoverslaget, betales tilskuddet ut i forhold til regnskapet, ikke kostnadsoverslaget. Hvis tiltaket har blitt dyrere enn kostnadsoverslaget, betales tilskuddet ut i forhold til kostnadsoverslaget. Det kan søkes om tilskudd for differensen mellom regnskap og kostnadsoverslag, dersom denne er på minst kr.10.000,-.

6. Kommunens prioritering av SMIL-midlene

6.1 Drøfting

Det har i løpet av de senere år med store mengder nedbør vokst frem et behov for oppgradering av hydrotekniske anlegg. De foregående år har mesteparten av tilskuddsmidlene gått til tiltak som reduserer forurensning av vannforekomster. Landbruket i Rakkestad har store forpliktelser til å bidra til å redusere avrenning til vassdrag. En må forvente at mye vil gå til dette også i årene som kommer. Særlig etter 2015 som en følge av at kravene blir ytterligere skjerpet gjennom EU's vanddirektiv.

Rakkestad er en kommune med mye vakkert kulturlandskap og mange veldrevne gardar. Det er viktig både for kommunens egne innbyggere og besøkende å ta vare på og videreutvikle dette. For perioden 2013-2016 er det ønskelig at det kommer inn flere søknader om støtte til tiltak som tar vare på eller øker estetikken i kulturlandskapet og biomangfoldet.

Tiltak som bidrar til måloppnåelse for mer enn ett mål vil bli prioritert høyt. Dette kan for eksempel være tiltak som både bidrar til økt biomangfold og øker estetikken i kulturlandskapet, eller kulturlandskapstiltak som også bidrar til økt tilgjengelighet for allmennheten. Et annet eksempel er gode vegetasjonssoner mot vassdrag, som både bidrar til reduksjon av forurensning og økt biomangfold. Vi oppfordrer søkerne til å være kreative for å få til slike tiltak.

Helhetlige områdeplaner og områdetiltak bør fortsatt prioriteres høyt. Det samme gjelder andre samarbeidsprosjekter. Eksempler på slike kan være:

- Beitesamarbeid.
- Samarbeid om grasproduksjon på flomutsatte arealer.

- Bekkesamarbeid, med bygging av flere små sedimentasjonsdammer, med våtmarksfilter nederst.

Det må i søknaden redegjøres for hvordan slike prosjekter skal organiseres.

Prosjekter som bidrar til økt beitebruk er spesielt interessante. Det vil redusere gjengroing og bidra til et åpnere og vennligere kulturlandskap. I tillegg vil det bidra til å styrke biomangfoldet. I denne sammenheng er det spesielt viktig å finne fram til raser av storfe og småfe som er spesielt egnet som "kulturlandskapsskjøttere". Eksempelvis er flere av dagens storferaser er så tunge at de trækker i stykker beiten. Andre stikkord i denne sammenheng kan være beitebørs, mer beiting i raviner og økologisk drift.

I 2011 ble det i Rakkestad innvilget tilskudd innenfor SMIL-ordningen alene for kr 970.000,-. For 2012 har summen vært den samme.

6.2 Naturmangfoldloven

Når kommunen skal fatte vedtak der naturmangfoldet berøres skal det i følge Naturmangfoldloven (NML) § 7 vurderes etter §§8-12 når det er snakk om tiltaksrettet tilskudd. SMIL vil stort sett alltid betraktes som om tiltaksrettet tilskudd. Tiltak som fremmer utvalgte naturtyper og prioriterte arter bør prioriteres høyt. I Østfold er slåttemark, slåttemyr, kalksjøer, hule eiker, rød skogfrue, dragehode, klippeblåvinge og honningblom de mest aktuelle naturtypene.

6.3 Målsettinger

For perioden 2013-2016 settes det følgende målsettinger, i prioritert rekkefølge:

1. Bevare verdifulle kulturlandskap
2. Redusere jordtap og forurensning av vann og vassdrag
3. Bevare og styrke biomangfoldet
4. Bevare kulturminner
5. Bevare verneverdige bygninger i kulturlandskapet

6.4 Prioriterte tiltak

Ut fra det som er sagt ovenfor, vil en prioritere tiltak i følgende rekkefølge.

1. Spesielle tiltak som bidrar til å bevare kulturlandskap

Engangstilskudd gis med inntil 70 % av godkjent kostnadsoverslag, men kan for spesielt viktige områder økes til inntil 100 %.

Tilskudd til kulturlandskapstiltak skal bidra til at kulturhistoriske og estetiske verdier, biologisk mangfold og tilgjengelighet opprettholdes. Dette vil blant annet være tiltak som hindrer gjengroing. Eksempler på dette er beiteprosjekter, rydding av kratt og trær, og reetablering av slåtteenger.

2. Spesielle tiltak i forbindelse med oppgradering av hydrotekniske anlegg

Det gis bare tilskudd til tiltak som går ut over vanlig vedlikehold. Engangstilskudd gis med inntil 70 % av godkjent kostnadsoverslag. Det stilles krav om ekstra sikring mot erosjon (for eksempel grasdekt vannvei, gras rundt kum, kumdam) for å få høy tilskuddsprosent.

Grøftetilskudd er øremerkede midler i egen pott se pkt 3.3.

3. Spesielle tiltak som bidrar til å bevare og styrke biomangfoldet

Engangstilskudd gis med inntil 70 % av godkjent kostnadsoverslag, men kan for spesielt viktige områder økes til inntil 100 %.

Noen av tiltakene under pkt. 1 vil også kunne gå inn her, for eksempel beiteprosjekter og reetablering av slåtteenger, men det er avgjørende for biomangfoldet at det ikke tilføres kunstgjødsel eller store mengder husdyrgjødsel.

4. Tiltak for å bevare kulturminner

Engangstilskudd gis med inntil 50 % av godkjent kostnadsoverslag.

Det er 2 typer kulturminner, automatisk fredete (fra før 1537) og nyere. For nyere kulturminner kan det gis tilskudd både til skjøtsel og oppgradering. Tilskudd til skjøtsel av automatisk fredete kulturminner dekkes av RMP-ordningen. Søkere som ikke kan søke om RMP-midler, kan søke om SMIL-midler til dette formålet.

5. Andre tiltak som reduserer tilførsel av jord og fosfor til vassdragene

Engangstilskudd gis med inntil 50 % av godkjent kostnadsoverslag.

Det kan gis tilskudd til etablering av gode vegetasjonssoner mot vassdrag. Slike tiltak kan også bidra til økt biomangfold.

Det kan også gis tilskudd til tiltak for bedre disponering av husdyrgjødsel, for eksempel økt lagerkapasitet (12 mnd.) eller tak over gjødselkummer.

6. Tiltak for å bevare verneverdige bygninger i kulturlandskapet

Engangstilskudd gis med inntil 50 % av godkjent kostnadsoverslag.

En vil prioritere spesielle bygningstyper/-miljøer som det er få av i kommunen, og som ikke har funnet alternativ bruk i ny drift på gården. Eksempler på dette er skogshusvære (koie m/stall), husmannsplasser, bryggerhus, kjoner, steinfjøs, møllehus/kvernhus, sommerfjøs, utløer, seterbygninger, potetkjellere, små enkeltstående hønsehus/grisehus og smier.

7. Åpning av lukkede bekker

Engangstilskudd gis med inntil 50 % av godkjent kostnadsoverslag.

8. Fangdammer

Engangstilskudd gis med inntil 70 % av godkjent kostnadsoverslag der det bygges sedimentasjonsdam og våtmarksfilter og 50 % der det bare bygges sedimentasjonsdam

Åpning av lukkede bekker kan bidra til å bedre estetikken i kulturlandskapet. Det gjelder først og fremst lukkede bekker som ikke er effektive. Åpning av bekker må planlegges godt, slik at en ikke får økt erosjon som følge av tiltaket.

9. Landskapsplanting, klimaplanting og léplanting

Engangstilskudd gis med inntil 50 % av godkjent kostnadsoverslag.

10. Støtte til grunneiere som får tap på høstsådde arealer på grunn av skiløype

Tilskudd på inntil kr 2 per meter kan gis som kompensasjon.

6.5 Prioritering mellom samme type tiltak

Dersom det kommer inn søknader som overstiger de tilgjengelige midlene kan det i tillegg til prioritering mellom tiltakstyper også bli nødvendig med en prioritering mellom samme type tiltak.

I "Kommunedelplan vannmiljø 2007-2017" har en vedtatt at opprydding i avløpsanlegg i spredt bebyggelse skal gjøres med følgende prioritering:

1. Opprydding i nedbørfeltene til Isesjø og Ertevannet innen 2011.
2. Opprydding i nedbørfeltet til Schieselva innen 2012.
3. Opprydding i nedbørfeltet til Rakkestadelva ovenfor Fosser innen 2013.
4. Opprydding i nedbørfeltet til Rakkestadelva mellom Fosser og Rakkestad kirke innen 2014.
5. Opprydding i nedbørfeltet til Rakkestadelva nedenfor Rakkestad kirke innen 2016.
6. Opprydding i resten av kommunen innen 2017.

Det kan virke naturlig å prioritere tiltak mot forurensning på den samme måten, men det legges vekt på skjønn fra landbrukskontoret.

Det er registrert 25 verdifulle kulturlandskapslokaliteter i kommunen. I tillegg kommer verdifulle kulturlandskap i kommunens egen biomangfoldkartlegging. Disse lokalitetene vil bli høyt prioritert når det gjelder tiltak for kulturlandskap og biomangfold.

7. Kommunens prioritering av skogbruksmidlene

7.1 Drøfting

I 2011 ble det i Rakkestad innvilget tilskudd innenfor NMSK-ordningen på kr 206 000. Alle midlene gikk da med som tilskuddsstøtte til ungskogpleie. For 2012 ser det ut til å være behov for enda større beløp.

Ved forrige vurdering av tiltaksstrategiene var erstatning i forbindelse med MIS-registreringer med i vurderingene. Dette er nå ferdig behandlet og det vil ikke være aktuelt med MIS-erstatninger i kommende periode.

Det er en hovedutfordring å øke interessen for ungskogpleie. For å få en kvalitetsmessig god skog i framtida og tilstrekkelig tilvekst er det nødvendig at ca. 4 000 daa ungskog reguleres i Rakkestad årlig. Statistikken viser at det nå reguleres ca. 2 500 daa pr år.

De senere år er det gitt tilskudd til ungskogpleie. Det er viktig at dette opprettholdes for å få en kontinuitet i aktiviteten. Det er ønskelig med 35 % tilskudd, men tilskuddssatsen er avhengig av den totale tilskuddsrammen for fylket. I Rakkestad har man valgt å godskrive statstilskuddet en gang pr år. Dette medfører at alle får samme tilskuddssats, men tilskuddssatsen vil variere etter hvor stort det samlede søknadsbeløpet blir og hvor mye midler som blir tildelt.

7.2 Andre tiltak

Det har de siste årene blitt satt et stadig større fokus på manglende planting og tilrettelegging for foryngelse. Fra statlige myndigheter har ulike tiltak blitt iverksatt for å øke aktiviteten. På bakgrunn av dette er det vesentlig at forholdene blir lagt til rette for at en skal lykkes med å få opp ny skog.

Dersom det blir iverksatt planting for lenge etter hogst vil flatene for en stor del være igjenvokst med gress. Dette vil medføre store problemer for de nyutsatte plantene. På slike felt vil markberedning ha vesentlig betydning for plantenes overlevelse. I tillegg er markberedning et godt alternativ i frøår på grana, en kan da få til en tilfredsstillende foryngelse til en lavere kostnad. Likeledes kan markberedning være et bra alternativ for å få opp en tett nok furuforyngelse på middels bonitet. Disse momentene kommer i tillegg til de andre positive virkningen av markberedning – lavere kostnad til planting, mindre konkurranse fra annen vegetasjon, mindre fare for frostskafer og redusert fare for gransnutebileangrep.

I Rakkestad vil det over tid komme opp ny skog på alle områder som blir hogd. Dersom en ikke tar aktivt grep vil mye av denne skogen ikke oppnå ønsket kvalitet. Det bør derfor legges til rette for at det på de snauhogde områder enten blir plantet eller det blir lagt til rette for en tilfredsstillende naturlig foryngelse av barskog. Et lite virkemiddel for å få dette til er å gi tilskudd til markberedning. Det foreslås at det kan gis inntil 30 % tilskudd med en maksimal ramme på kr 100 pr daa. Dette kan medføre at tilskuddssatsen for ungskogpleie kan komme ned i størrelsesorden 25 til 30 %.

Statstilskudd er en vesentlig utløsende faktor for å få gjennomført viktige tiltak i skogbruket. Selv om den spesielt gunstige skogfundsordningen i de aller fleste tilfeller og for de fleste skogeiere gir en større økonomisk gevinst, opplever man at det er tilskudd som blir etterspurt. Det er derfor viktig at tilskuddsordningene blir opprettholdt slik viktige tiltak i skogbruket blir gjennomført.

7.3 Målsettinger

For perioden 2013-2016 settes det følgende målsettinger, i prioritert rekkefølge:

1. Bevare og styrke ressursgrunnet i skogen (ungskogpleie)
2. Tilrettelegge for en økt foryngelse av bartrær ved bruk av tilskudd til markberedning.

7.4 Prioriterte tiltak

Ut fra det som er sagt ovenfor, vil en prioritere følgende tiltak:

1. Ungskogpleie

Det er ønskelig med en tilskuddssats på 35 % (max kr 210 pr daa), men denne vil om nødvendig bli redusert.

2. Markberedning

Det er ønskelig med et tilskudd på 30 % av kostnadene, men med en maksimal ramme på kr 100 pr daa.

8. Informasjon til gårdbrukerne

Rakkestad kommune har involvert gårdbrukernes organisasjoner ved utarbeidelse av denne tiltaksstrategien. Lederne av bonde- og skogeierlagene har vært med i arbeidsgruppa som har utarbeidet forslaget til tiltaksstrategi. Organisasjonene vil informere videre til sine medlemmer.

Det er viktig at gårdbrukerne informeres om tilskuddsmulighetene og motiveres til miljøinnsats. Dette kan skje ved e-post, kommunens hjemmesider, Landbruksnytt, informasjonsskriv, allmøter og ekskursionser for å vise gode eksempler etc. Kommunen vil gjøre tiltaksstrategien kjent for den enkelte gårdbruker sammen med informasjon om søknadsfrister og lignende. Tiltaksstrategien vil bli lagt ut på kommunens internettsider.

Det er viktig at kommunens bondelag og skogeierlag aktivt oppfordrer bønder og skogeiere til å søke på tilskudd til gode tiltak som faller inn under SMIL og NMSK.

Det kan benyttes SMIL-midler til områdeplanlegging, kartlegging, informasjon og kampanjer overfor bøndene for å få til gode tiltak for kulturlandskap/biomangfold.

9. Litteratur

- Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket.
- Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket.
- Regionalt miljøprogram for landbruket i Østfold 2009-2012.
- Notat – Forslag til endringer og videreføring av tilskuddsordninger i RMP 2013-2016.
- Verdifulle kulturlandskap i Østfold. (Fylkesmannen)
- "Veileder for tiltak i landbruket" (gjelder forurensning)
- Kommunedelplan vannmiljø 2007-2017.
- Tiltakskartlegging i landbrukets hydrotekniske systemer i deler av Eidsberg og Rakkestad, Bioforsk Rapport, Vol. 7 Nr. 93 2012.
